

Cirkulæreskrivelse om anvendelse af visitationszoner

Til samtlige politikredse

1. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol afsagde den 12. januar 2010 dom i sagen Gillan og Quinton mod Storbritannien om visse regler i den britiske antiterrorlovgivning. Efter de britiske regler har det britiske politi mulighed for at foretage visitationer i såkaldte visitationszoner med henblik på at søge efter genstande, der kan anvendes i forbindelse med terrorisme.

Menneskerettighedsdomstolen fandt, at de britiske regler var i strid med konventionens krav om, at der skal være tilstrækkelig præcis lovhjemmel til at foretage sådanne indgreb.

2. Justitsministeriet har analyseret dommen og vurderet forholdet til de danske regler om visitationszoner, jf. politilovens § 6.

I modsætning til de britiske regler er det efter de danske regler en forudsætning for etablering af en visitationszone, at der efter en konkret vurdering anses at være en forøget risiko for, at nogen i det pågældende område foretager strafbare handlinger, som indebærer fare for personers liv, helbred eller velfærd. I vurderingen skal bl.a. indgå, om der på det pågældende sted tidligere er foretaget strafbare handlinger, og om disse har tidsmæssig sammenhæng med beslutningen om at etablere en visitationszone.

Justitsministeriet har på bl.a. den baggrund ikke fundet, at den pågældende dom gør det nødvendigt at ændre de danske regler om visitationszoner.

3. I den forbindelse finder Justitsministeriet samtidig anledning til at fremhæve, at politilovens § 6 – i overensstemmelse med det, som er anført i forarbejderne – bør anvendes på en sådan måde, at den tidsmæssige og geografiske afgrænsning af en visitationszone er reel, og at en beslutning om at etablere en visitationszone kun træffes, hvis det efter en konkret vurdering af de foreliggende omstændigheder findes, at der er grund hertil.

Der henvises i den forbindelse til forarbejderne til politilovens § 6, hvorefter det geografiske område for en visitationszone skal fastlægges på baggrund af de forhold, som begrundes politiets vurdering af, at der er en forøget risiko for, at nogen foretager strafbare handlinger, som indebærer fare for personers liv, helbred eller velfærd.

Dette indebærer, at en beslutning om visitation mv. typisk vil omfatte et bestemt afgrænset område, f.eks. et værtshus, et butikscenter, en gade eller en plads, mens der ikke kan træffes beslutning om visitation mv. i f.eks. en hel politikreds eller kommune. Der er derimod ikke noget til hinder for, at der vil kunne træffes flere samtidige beslutninger om stikprøvevisitation mv. i den enkelte politikreds, hvis betingelserne for hver enkelt beslutning i øvrigt er opfyldt.

Med hensyn til den tidsmæssige udstrækning forudsættes det i forarbejderne til politilovens § 6, at tidsrummet fastsættes efter en konkret vurdering af forholdene på stedet og de foreliggende erfaringer. Medmindre helt særlige omstændigheder gør sig gældende, vil der ikke være grundlag for at fastsætte en læn-

gere periode end én måned. Hvis betingelserne er opfyldt, vil der imidlertid ved udløbet af den fastsatte periode kunne træffes en ny beslutning om stikprøvevisitation mv.

Justitsministeriet, den 22. marts 2010

CARSTEN KRISTIAN VOLLMER